



INDIANKLUBBEN I SVERIGE NYHETSREV

Senaste nytt nr 21 2018

Fredag 2018-10-19



HEJ ALLA INDIANINTRESSERADE Indianklubbsnoteringar 21, 2018

Brittsommar

Ett nyhetsbrev publicerat av

INDIANKLUBBEN i Sverige

Utkommer ungefär var annan vecka

Sammanlutningen har också en tidning



en tidskrift med historiskt och kulturellt material om indianer, skrivet av medlemmar i

INDIANKLUBBEN

Ansvarig utgivare: Bertil Thörn
Redaktör: Bertil Thörn
Grafiskform: Bertil Thörn
Redaktionskommitté: Bertil Thörn
Hans-Olof Olsson

Tidningsredaktionens adress:

c/o Bertil Thörn
Bendzgatatan 25
256 57 Helsingborg
tel. 042 - 29 13 61 ; 070 - 532 96 89
Bankgiro: 5070-4295

E-post:
bertil.thorn@bredband.net
hansolof.ohlsson@telia.com

Vi finns även på webben. Hemsidans adress :

<http://www.indianklubben.org>

Ni som får det här informationsutskicket via E-post får det för att ni är medlemmar i INDIANKLUBBEN, eller att ni vid något tillfälle på annat sätt har visat intresse för Nordamerikas indianers kultur eller historia.

Om ni inte längre vill ha dessa utskick meddela mig då det via ett mail eller enkelt postkort, brev eller per telefon

Tack och lov för Kumla! Ja då menar jag inte det där huset med staket omkring. I stället menar jag Ekströms. Vet ni inte vad det är? Elströms Extra Prima Jordgubbskräm med hela jordgubbar i! Det måste ni prova! Jordgubbskrämen som tillverkas i Kumla. Och till den Skånemejeriers 3%-iga. (Obetald reklam), men det bjuder vi på.

Hösten blåser oss nu i ansiktet. Löven rasar ner. Grannarnas mest in till oss. Men jag har köpt en ny lövblås, så det ska väl inte vara något problem.

Har haft en liten minisemester. Besökt de östra och södra delarna av det "feta" landskapet Skåne. Först på tvären genom Skåne förbi Hörby - Tollarp - Brösarp, med Brösarps backar. Jädrar vad det blåste! Sedan Kivik, med "Kungagraven". Men där var det stängt, så det blev att bara stå utanför staketet och titta. Så till Simrishamn för övernattnings. Gudars vad vi festade... Sylta av bog, griskind och lufttorkat rökt grishjärta!!! Det var ju födelsedag! Synd att det inte fanns buffel. Nästa dag besök vid Ale stenar. Om det kunde blåsa?! Jädrar, och motvind hela uppforsbacken. Snacka om backe!!! Så "hem" till Simris igen. På hemvägen, dagen därpå, kustvägen genom Ystad, Trelleborg till Falsterbo för att kolla flyttfåglarna. Nytt, mycket fint Naturrum. I kafféet var det bara att servera sig själv med fika och kanelbulle. Fanns inte en själ som kunde ta betalt, trots att vi letade igenom hela köket. Men gott var det, tack!

HÄLSNINGAR BERTIL THÖRN

Antalet medlemmar

Som ni kan se av vår hemsida så har antalet medlemmar nu ökat till 145. Vi har nämligen fått två nya medlemmar på senare tid. Det är dels Verner Stadthagen från Stockholm och Thomas Skogsmo från Jönköping som vi nu hälsar hjärtligt välkomna in i församlingen. Vi hoppas att ni ska finna vår verksamhet intressant och att ni ska få det utbyte som ni har förväntat er.

Men samtidigt som vi gläder oss åt de nya medlemmarna så har vi också det ledsamma tillkännagivandet att ge er, att vi ju som bekant har förlorat två av våra äldre medlemmar under året. En sak som vi berättade om redan i informationsbrevet nummer 19. Då mitt redovisningssystem för medlemsantal är så konstruerat att det bara räknar helårsprenumeranter och då de båda hade årsprenumerationer som löpte över hela det här året, så är alltså totalsiffran för antal medlemmar lite missvisande. Först vid årsslutet kommer alltså dessa två att räknas bort och först då visar systemet rätt siffra igen. En siffra som alltså egentligen nu ska vara 143 aktiva medlemmar.

Kortsiktig respit för den Amerikanska budgetprocessen

Den federala regeringens budget kommer inte att behöva vara en fråga som stör mellanårsvalet i november. Kongressen antog, och Donald J. Trump, fastställde som lag den tillfälliga utgiftspropositionen som finansierar regeringen till och med 7:e december 2018. Enligt beslutet kommer budgetmedlen för de flesta federala organ i stort vara samma belopp som förra året. Den tillfälliga utgiftspropositionen, som kallas en kontinuerlig resolution, är utformad för att ge Kongressen spelrum att fortsätta förhandla resterande räkenskapsårs utgifter även efter början av det nya räkenskapsåret. Det federala räkenskapsåret började annars den 1 oktober.

Utgiftspaketet uppgår till \$855 miljarder. Där ingår också ett utökat försvarsanslag för finansieringen av Pentagon. Presidenten undertecknade lagförslaget trots att han i förra veckan på sin Tweet skrev att republikanerna i Kongressen borde driva på hårdare i budgetförhandlingarna. Finansieringen omfattar till exempel inte några extra pengar till byggandet av den gränsmur mot Mexiko som varit en av presidentens främsta prioriteringar.

Men det här agerandet kommer i alla fall ändå att innebära att Indianbyråns åtagande gentemot de indianska stammarna, med sjukvård, åldringsvård, skolor och annan samhällsservice kan fortsätta att hålla öppet fram till i första hand den 7:e december.

Yellowstones Grizzlybjörnar räddas

Nu i september, 2018, återställde en federal domare skyddet för Grizzlybjörnar inom Greater Yellowstone ekosystemet med stöd av lagen om utrotningshotade arter. Beslut kom efter att den amerikanska Fish & Wildlife Service hade tagit bort skyddet i juli 2017. Detta är ett viktigt beslut för förvaltningen av björnstammen och det innebar att man nu måste ställa in alla under hösten 2018 planerade jakter på statliga landområden i Wyoming och Idaho. Som alltid är fortsättningsvis all jakt förbjuden inne i Yellowstone nationalpark. Populationen av Grizzlybjörnar i Yellowstone listades som hotad av utrotning redan 1975. En bedömning som nu åter alltså har fastslagits. Olika organ och intressentgrupper har dock olika åsikter om björnstammens status och protester mot beslutet saknas inte.

Drygt 150-årig historia uppmärksammas på nytt

Chief Ut-Sin-Malikan's familj gav sin farfars far en ordentlig uppvaktning i en ceremoni efter 150 år. Hans namn Ut-Sin-Malikan gick knappast att läsa på den gamla gravstenen, där man i stort sett bara kunde läsa dödsåret 1868. Men nu finns där en ny gravsten som tydligt talar om vem som ligger i graven. Annars skulle man inte veta att denna Nez Percedare är en av de 36 olika indianska stamledare som är begravda på Kongressens Kyrkogård i Washington, D.C.

Fem familjemedlemmar reste från Arizona, Idaho och Washington till kyrkogården längs Anacostia River på ursprungsbefolkningarnas dag för att hålla en ceremoni för sin anfader och för att ersätta den 150-åriga slitna gravstenen .

Doktor Roberta Paul, ett av barnbarnsbarnen, hade samarbetat med Michael Brophy, chef för Baltimore National Cemetery Complex, de senaste månaderna för att designa den nya gravstenen, eftersom det fanns ett begränsat utrymme på stenen och man bara hade några få rader att arbeta med.

Gravstenen är nu graverad med texten "Chief Ut-Sin-Malikan, Nez Perce, 1793-1868, undertecknade fördragen från åren 1855 och 1863 ". Texten slutar sedan med: "respekterad ledare, en visionär, talade sanning, sökte rättvisa för alla Nez Perce. "

Förenta Staternas Department of Veterans Affairs har betalat för gravstenen och kommer att ta på sig underhållet av graven.

Det var mera en slump att hövdingens ättlingar kom till Kongressens Kyrkogård för att ersätta den skadade gravstenen, samtidigt som de ansvariga för den nationella kyrkogården fattade ett beslut om att ersätta den. "Detta är den mest framstående minnessten vi har bytt ut", säger Brophy. På familjens begäran, behålls den gamla gravstenen vid gravens fotända, medan den nya är placerad vid huvudänden.

Under ceremonin sade Dr Paul, att man hade övervägt att flytta förfaderns kvarlevor till Idaho, för att återbegravas nära hans dotter, Wa-Hee-Loo. "Vid ett tillfälle ville vi föra honom hem, men så lyssnade vi på våra äldste som sa att historien inte skulle uppmärksammas om vi tog hem honom. Då berättas inte hela historien", säger hon. "Jag vill inte gräva upp graven. Han är där han är. Han var en krigare. I vår tradition gäller, att där en krigare dör det är där han är begravd. "

På grund av den långt gångna assimileringen in i de vitas samhälle, hade familjen delvis förlorat sin historia. "Vår familj har sökt efter sin historia som gått förlorad. För när vi växte upp blev vi ständigt tillsagda att assimilera, assimilera, assimilera. Vi skulle inte behöva veta något om vår kultur och kristendomen kom att spela en ersättande roll för skapandet av vår bild av vilka vi är. Om du blev kristen, blir du född på nytt," säger doktor Paul. "Du behövde inte veta något om din historia eller ditt språk och slutligen blev den ursprungliga människotypen förändrad och begravd. Men tack och lov hade vi äldre stammedlemmar som samlat in dessa muntliga historier och muntliga berättelser och har bevarat dem och de kom så småningom ut. "

Familjen kommer att fortsätta samarbeta med National Cemetery Administration för att skapa en informationsskylt nära begravningsplatsen för deras farfarsfar i Washington och hans dotter i Idaho, så att de på nytt kan anknyta till varandra.

Kyrkogårdsansvarige Michael Brophy ser uppmärksammandet av Ut-Sin-Malikan's ursprungliga begravning och den ceremoni som nu genomförts som något av en "gemensam historia" mellan indianer och USA. En "ful" historia. "Det uppmärksammar ett tillfälle där infödda folkledare reste till "odjurets mage" för att slåss för sina landområden, trots risken att bli dödade och att kanske aldrig komma tillbaka till sina hemländer", säger han. "Det är för sådana här fall och för sådana ärevörldiga ledare som Kongressens Kyrkogård finns. Teknik för att hålla människokroppar nedkylda för transport existerade inte vid den tiden, så ledare måste begravas där de avlidit och därmed borta från sina familjer. Sju indianska agenter, kommissionärer och advokater som arbetade på uppdrag av olika stamnationer är också begravda här", förklarar han ytterligare.

Dr Paul tillägger, att om familjen hade fört hem Ut-Sin-Malikan's kropp, så skulle inte folket ha undrat över vad som hade hänt med honom och därmed heller inte ha fått någon kännedom om hans kamp för Nez Perce Nation.

Ut-Sin-Malikan's historia har hela tiden varit en olöst gåta även för familjen Paul. Hans kontroversiella död har kringgårdats av frågetecknen. Familjemedlemmar är inte ens idag överens med varandra om orsaken till hans död.

Det här var en sak som hände när de vitas myndigheter i delstaterna Oregon och Washington krävde att Nez Percestammen skulle avträda land till de vita. Det hade börjat med att guvernören Isaac I. Stevens förhandlade med ledare från stammarna Umatilla, Yakama, Cayuse, Palouse och Nez Perce. I dessa förhandlingar år 1855, beslutade vissa Nez Perce ledare, inklusive Ut-Sin-Malikan, att avträda drygt 3 miljoner hektar av sin mark, men fick i gengäld samtidigt få behålla sina fiske-och jakträttigheter i fördraget av 1855.

"År 1860 upptäckte vita bosättare guld på land som omfattade Nez Perce-reservatet och "guldsökare i mängd började bryta mot fördraget genom att helt



Familjen Paul vid den nya gravstenen på Kongressens Kyrkogård i Washington

Dr. Roberta Paul 3:e kvinnan fr. v.

enkelt flytta in på reservatsområdet", skrev Dr. Paul i sin Nez Perce Paul familjekronika.

Istället för att stoppa "inkräktarna" tvingade den federala regeringen Nez Percestammen att krympa sitt reservat ytterligare med så mycket som 90 % i ett nytt fördrag år 1863. Ett fördrag som indianerna kom att kalla "tjyvfördraget". Familjen Paul's farfarsfarfar var en av dem som undertecknade fördraget, men han insåg snart att det var fel att sälja sina bröders landområden, då det visade sig att fördraget bara undertecknats av hövdingar som var kristna, men inte av de som fortfarande erkände sig till sina gamla traditioner och som vägrade gå med på fördraget.

75 år gammal reste Ut-Sin-Malikan till Washington, D.C., för att omförhandla fördraget tillsammans med tre andra hövdingar - Chief Lawyer, Chief Timothy och Chief Jason. Och de tog inte den raka vägen. De reste med fartyg hela vägen runt genom Panamakanalen och till New York, varifrån de åkte tåg till Washington DC. Dr Paul och hennes syster, Jackie Inglis, reste samma väg för några år sedan. Dr Paul var förvånad över att hans gamla förfäder hade klarat en sådan resa. I Washington förhandlade gruppen med folk från Indianbyrå. Ut-Sin-Malikan lär ha varit mera negativ till fördraget än de andra ledarna. Han lär ha sagt: "det är inte rätt att vi säljer bort landområden för våra bröder".

Tio dagar efter sin ankomst hittades Ut-Sin-Malikan död på gatan utanför det hus där de inkvarterats. Det finns två historier om Ut-Sin-Malikan's död.



Dödsattesten säger att Ut-Sin-Malikan dött av tyfus. En del av familjen tror på denna historia. Men Dr Paul lutar mera mot den andra berättelsen, som är rätt så kontroversiell. En annan samtida Nez Perceledare, Wottolen, berättade för författaren Lucullus Virgil McWhorter: "Hör mig, mina hövdingar! Ut-Sin-Malikan knuffades ut från ett fönster. De vitas förhandlare, Nathaniel Taylor, eller hans agent, gav Lawyer, Timothy, och Jason whisky. Ut-Sin-Malihan ville inte dricka. Han var en mäktig talare, han vägrade att underteckna fördraget. Talade starkt mot en del av dess ordalydelse och för detta blev han knuffad från ett högt fönster och dödad. Detta berättades av Timothy när han återvände hem. Det var vita som gjorde denna dåliga gärning".

Dr Paul erkänner att hennes farfarsfar var sjuk, men undrar ändå hur han hamnade på trottoaren mitt på dagen?

"Jag själv och en annan avlägsen kusin hade en dröm där vi drömde om en vit hand som knuffar honom ut genom fönstret", säger Dr Paul. "Och jag visste inte att även min avlägsna kusin hade samma dröm. Drömmar är mycket kraftfulla! Jag tror på mina drömmar."

Indianer nekas rösta i Nord Dakota

Politik är ett spel. Ofta ett fullt spel. Det ser vi inte minst i de pågående regeringsförhandlingarna här hemma i Sverige. Att sådant här även förekommer i USA har ju aldrig varit obekant. En viss skillnad är att det i USA står mellan enbart två partier — Demokrater och Republikaner — och att debatten och handlandet där dessutom i många fall är ännu smutsigare och mera hänsynslöst. Det är bara att titta på hur det idag ser ut med en president som inte ens drar sig för att utnyttja situationen på ett helt hämningslöst sätt. I dagens USA är det Republikanska partiet som har makten. Republikaner har av tradition alltid förordat politiska lösningar som sätter ekonomisk utveckling och produktion före medmännisklighet och ömsesidigt hänsynstagande. Vi ser nu ett antal sådana exempel där president Trump's regering driver på för att öka företagares och ekonomers makt ofta på bekostnad av miljöhänsyn och medmänsklig omtanke. Ett typiskt sådant fall är just nu under uppsegling i Nord-Dakota, som är en delstat där det lever många indianer.

Inför det betydelsefulla mellanårsvalet i nästa månad har nu republikanska politiker i delstaten kommit på ett sätt, att med mycket tveksamma hänvisningar till detaljer i lagstiftningen förhindra många av delstatens indianer från att rösta. Det man tror sig vinna på det är vetskapen om, att dessa indianer av tradition ofta röstat på Demokraterna. Uteblivna sådana röster skulle alltså gynna Republikanerna.

Vad är det då man har kommit på? Jo, i röstningslagen står det, att för att vara röstberättigad måste man visa upp ett lagenligt och godkänt ID-kort. Och i bestämmelserna för hur ett sådant ska se ut är det fastslaget, att det förutom födelsedata och namnuppgifter också måste finnas angivet en gatuadress. Alla vet att ute på landsbygden i de olika indianreservaten sällan finns några vägar och följaktligen inte heller kan finnas några gatuadresser. Det här har tidigare inte varit något problem, då man i samband med röstningen bara har talat om hur ens bostadssituation är. Men nu har delstatens valmyndighet valt att tolka lagen bokstavigt och man har även fått Högsta Domstolens godkännande, att man har rätt att göra så. Så nu, bara veckor innan valdagen, har plötsligt tiotusentals indianer tvingats att på något sätt skaffa fram nya ID-kort där en bostadsadress uppfyller alla lagkraven är angiven. Många kommer inte att klara det och kommer följaktligen att avvisas när de kommer till vallokalen. Besvikna röster har hörts som påpekar att: "Ställa upp och göra militärtjänst för landet, det godkänns man för. Men att rösta... nej då är man inte välkommen, trots att man är amerikansk medborgare"!

Vadan detta hånklyveri? Jo, det är viktigare att förhindra än folkröst på Demokraterna än att lösa en administrativ petitesse! Det är amerikansk politik, samtidigt som man också i det här fallet faktiskt kan se det som viss rasdiskriminering.

En vit makthavares bild av indianerna

Senator Henry L. Dawes, som var den politiker som 1887 genomdrev "Dawes Allotment Act (lagen om att på de indianska reservaten bryta upp den gemensamt ägda landbasen och i stället tilldela varje indian en egen jordlott), har en gång sagt:

"Girighet är det element i den mänskliga naturen som allra tydligast saknas hos de indianska folken och utan en sådan kommer de aldrig ens att kunna hoppas på att uppnå den vite mannens nivå av civilisation"... ?!?"

Verkligen talande, eller hur?

Texas domare förklarar lagen om indianska barns välfärd för olaglig

Ytterligare ett fall där man använder sig av tveksamma lagtolkningar för att diskriminera ursprungsfolken i USA har uppkommit i delstaten Texas.

The Indian Child Welfare Act (Den Indianska Barnavårdslagen) drabbades av ett betydande slag på fredagen, när en amerikansk federal domare i norra distriktet i Texas förklarade den lagstiftningen för att vara grundlagsstridig. Enligt lagen, när ett indianskt barn är aktuellt för adoption, ska i första hand familjemedlemmar, andra stammedlemmar, och sedan andra indianska hem prioriteras för placering. Den republikanske domare Reed O'Connor, fastslog att ICWA, som lagen förkortas, är en "lag specifikt riktad till en viss ras" vilket han menar bryter mot jämställdhetsklausulen i konstitutionen. Han hävdar samtidigt att ICWA kränker konstitutionens 10:e tillägg genom att det tvingar en delstatlig domstol att genomdriva en federal lag.

Även om domare O'Conner's utslag nu bara gäller i distriktet Norra Texas, så kan det på sikt få svåra konsekvenser. Om en överstatlig domstol skulle påverkas att göra samma ställningstagande och hävda att ICWA måste läggas ner med argumentet att det är en "Indiansk lag", så ligger fältet öppet för att alla lagar av typen "Federala Indianska Lagar" skulle kunna förklaras för grundlagsstridiga och måste upphöra.

Kommentar från gräsrotsnivån

Det är inte bara här i Sverige som våra politiskt styrande för närvarande kan tyckas hålla till på sandlådenivån. På Nordcheyennernas reservat i Montana är det ofta "hela havet stormar". Och just nu ruskar en ny storm om stammen på det lilla reservatet.

Redan i mitten av september aviserade den regelrätt valde stamordföranden Lawrens "Jace" Killsback att han tänkte säga upp sig. Hans motiv var att han kände sig motarbetad av stamrådet. När så hans uppsägningstid gick ut den 12 oktober så kommer även vice ordföranden, Conrad Fisher, och säger att även han vill avgå.

Clara "Clem" Caufield, som är den lilla lokaltidningen Native Sun News Today korrespondent, skriver nu i en något anklagande och lite uppgiven ton: "Även om det alltid har varit en populär sport, speciellt inom stamrådet, att hacka på de två toppcheferna, så är vi en aning förvånade och besvikna över att de två nu väljer att avgå. Vem ska nu skriva ut checkarna (socialbidraget)? Och vilka ska vi nu ha att hacka på?"

Under tiden krävs det att stammen ordnar ett nyval av ledare, vilket är en kostsam historia för den konkursfärdiga stammen. Men det är något som kommer att ta tid och under den tiden är det väl troligt att den tidigare avsatte stamordföranden, William Walksalong, som nu fungerar som stammens VD, får bli den som "signerar checkarna" med titeln "tillförordnad president"!

I "Jace" Killsbacks avskedsansökan kan man läsa att han efterlyser mera utbildning (oklart om det är för sig själv, eller allmänt), men att det också skulle vara bra med lite mera medmänsklighet och medkänsla. Något som dock troligen inte skulle gå att få ens genom att genomgå ett fyraårigt gymnasium. Lite mera skinn på näsan kanske i stället skulle ha kunnat bättra på situationen.

Månadens konstnär

Bill Holm målar förvisso inte bara Nordvästkustmotiv. Han vurmar också stort även för Platåns prärieinspirerade indiankulturer. Så här kommer prov på ett antal sådana målningar.

